

Projekty, s ktorými sa mestskej časti Bratislava-Petržalka podarilo uspieť

(07.07.2014; Obecné noviny; č. 27, Samospráva, s. 6,7; Redakcia)

Petržalka sa do súťaže Oskar bez bariér 2013 prihlásila piatimi projektmi. Prihlásila - a vyhrala. Pre tých, ktorí váhali, alebo rozmýšľali ako na to, prinášame podstatné časti z **petržalských** projektov. Možno poslúžia ako návod či inšpirácia, a o rok, ktovie, možno práve vaše mesto, obec, či mestská časť bude mať dôvod tešiť sa z úspechu...

Predkladané projekty: 1. Bezpečnosť obyvateľov a prostredie bez drog a ihiel 2. Aktívna starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny obyvateľov seniorov - zvýšením počítačovej gramotnosti v DC na území **Bratislava-Petržalka** 3. Kvapka krvi 4. Sociálna výdajňa 5. Zriaďovanie a činnosť DC na území mestskej časti **Bratislava-Petržalka**

1. Bezpečnosť obyvateľov a prostredie bez drog a ihiel

Charakteristika cieľovej skupiny: Občania s trvalým pobytom na území MČ **Bratislava-Petržalka** ich sekundárna ochrana a edukácia, verejnosť prichádzajúca na územie MČ **Bratislava-Petržalka** ich sekundárna ochrana a edukácia. Dobrovoľníci žijúci na území MČ **Bratislava-Petržalka**, spolupráca s neziskovým sektorom, pracujúcim s drogovými závislými ľuďmi.

Cieľ poskytovanej služby: Projekt bol celoplošne zameraný na zvýšenie kvality života a bezpečnosť občanov žijúcich, ale aj pracujúcich, na území MČ **Bratislava-Petržalka**. Zapojenie občanov do verejného života a zvýšenie povedomia o dobrovoľníctve. Zvyšovanie povedomia a edukácia občanov o problémoch drogovej závislosti a potenciálne znižovanie drogovej závislosti. Životu neohrozujúce prostredie pre život občanov, najmä deti žijúce na území MČ **Bratislava-Petržalka**.

Cieľ vykonanej aktivity: Realizáciou projektu sme sa snažili prispieť k zvýšeniu bezpečnosti nielen detí, ale aj ostatných obyvateľov trvalo žijúcich v **Petržalke**. Jednou z vážnejších hrozieb v oblasti životného prostredia je aj výskyt použitých injekčných striekačiek. Najvypuklejšie je to práve na detských ihriskách a pri lavičkách. Pri ich odstraňovaní však vzniká problém nielen pri možnom infikovaní tých, ktorí ich zbierajú, ale aj s ich následným nakladaním - nie je možné ich likvidovať ako bežný odpad.

Opis vykonanej aktivity: Analýza počiatočného stavu projektu ukázala, že hoci sa počet drogových závislých občanov podľa prieskumov v MČ **Bratislava-Petržalka** znížil, dôsledky prítomnosti drogových závislej skupiny ľudí pretrvávajú. Odhodené použité striekačky sa nachádzajú na detských ihriskách, v parkoch a verejne dostupných priestranstvách, kde mnohí obyvatelia so svojimi deťmi trávajú voľný čas a tým sa vystavujú riziku a nebezpečenstvu nákazy. Napriek tomu, že MÚ MČ **Bratislava-Petržalka** má dlhoročnú spoluprácu v danej problematike s políciou, rôznymi občianskymi združeniami ako aj priamo s obyvateľmi MČ, ktorí sami iniciatívne ohlasujú výskyt použitých injekčných striekačiek, projektom sme chceli túto situáciu riešiť intenzívnejšie, efektívnejšie a našim zámerom bolo dosiahnuť tak pravidelnosť v organizovaní čistenia vybraných lokalít. K lokalitám s najčastejším výskytom injekčných striekačiek dospela MČ **Bratislava-Petržalka** na základe spolupráce s OZ Odyseus, ktorého hlavnou činnosťou je práca s drogovými závislými ľuďmi. Do analýzy výberu lokalít sa zapojil aj MPVPS. Analýza nám umožnila vykonávať zber injekčných striekačiek efektívnejšie. Do projektu bolo zapojených viacero dobrovoľníkov. Boli nimi zamestnanci OZ Odyseus, ale najmä obyvatelia MČ, ktorí mohli miestny úrad o výskyte pohodených injekčných striekačiek informovať buď telefonicky alebo e-mailom. Zamestnanci úradu sa následne postarali o odstránenie injekčných striekačiek za spolupráce dobrovoľníkov z OZ Odyseus alebo zamestnancami MPVPS.

Oprávnenými prijímateľmi sú: Občania žijúci na území MČ **Bratislava-Petržalka**, migrujúci občania z územia MČ **Bratislava-Petržalka**, drogovými závislými ľuďmi.

Prínos: Projekt začala MČ **Bratislava-Petržalka** realizovať v polovici júla 2013 a odvtedy aj v spolupráci s OZ Odyseus vyzbierala viac ako 240 ks pohodených striekačiek s ihlou. Najviac injekčných striekačiek sme vyzbierali v okolí tzv. modrého domu, pomáhali nám miestni obyvatelia, ukazovali nám miesta, kde zvyknú byť pohodené použité striekačky. Problém výskytu striekačiek v tejto lokalite sa samospráva snaží riešiť aj systematicky a komplexnejšie. Pre uskutočnenie zberu musela samospráva odborne vyškoliť pracovníkov a nakúpiť potrebný materiál ako ochranné rukavice a nádoby na zber a uskladnenie. Samospráva tiež kladie dôraz na osvetu v tejto problematike. Deti si často neuvedomujú aké riziko im pri dotyku s použitou ihlou môže hroziť, a preto sme sa rozhodli, že okrem samotného zberu striekačiek zorganizujeme aj prednášky pre **petržalských** školákov. O nebezpečenstve pohodených ihiel žiakom porozprávali členovia OZ ODYSEUS v rámci edukačných prezentácií. Členovia OZ ODYSEUS zabezpečili aj vyškolenie pracovníkov, ktorí chodia striekačky zbierať. Na prednáškach sa školáci zo ZŠ na Dudovej a Budatínskej ul. dozvedeli najmä to, čo robiť s nájdenou pohodenou injekčnou striekačkou. Zistili, že sa jej nemajú dotýkať a aj ostatné deti

upozorniť, aby ju nechytali do rúk a okamžite privolali niekoho dospelého. V prípade, že sa pichli, nesmú sa báť to povedať. Po tom, čo žiaci získali základné informácie, si teoretické poznatky preverili hravou a tvorivou, ale i edukatívnou aktivitou. Tretiaci sa stali malými umelcami, keď maľovaním, vystrihovaním obrázkov a ich lepením vytvárali koláž na tému o injekčných striekačkách. Štvrtáci zas mali za úlohu dotvoriť komiks o injekčnej striekačke na detskom ihrisku. Celkovo si prednášku vypočulo viac ako 120 detí. Žiaci ostatných škôl aj škôlok získajú informácie z plagátov a nálepiek, ktoré samospráva v súvislosti s osvetou dala pre základné a materské školy vyrobiť.

2. Aktívna starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny obyvateľov seniorov - zvýšením počítačovej gramotnosti seniorov v denných centrách na území **Bratislava-Petržalka**

Charakteristika cieľovej skupiny:

Cieľovou skupinou sú seniori, ľudia v poproduktívnom veku (nad 60 rokov), ktorí sú ohrození sociálnym vylúčením, nedostatkom sociálnych kontaktov, hľadajú nový zmysel života, potrebujú pomocť pri adaptácii na novú formu života.

Cieľ vykonanej aktivity: Cieľom programu je:

- Podporiť zaujímavé, inovatívne projekty zamerané na cieľovú skupinu seniorov, ktoré priority riešia ich integráciu a sebarealizáciu a prispievajú k zvyšovaniu kvality života u seniorov. V súčasnosti prevažujúca forma inštitucionálnej starostlivosti o seniorov a osoby so zdravotným postihnutím čelí stúpajúcej kritike z dôvodu odlučovania opatrovaných osôb od prirodzenej komunity a uniformného prístupu k ľuďom s rôznymi potrebami. Inštitucionálna starostlivosť je tiež mimoriadne nákladná, čo pri očakávanom demografickom vývoji ohrozí efektívnosť a finančnú udržateľnosť zdravotného a sociálneho systému s negatívnym dopadom na najohrozenejšie skupiny obyvateľstva a sociálnu kohéziu. MČ **Bratislava-Petržalka** venuje osobitnú starostlivosť starnúcej populácii obyvateľstva žijúcej na jej území. Zvýšenie počítačovej gramotnosti sociálne znevýhodnených skupín obyvateľov, seniorov kvalifikovaným IKT vybavením v jestvujúcich denných centier na území MC **Bratislava-Petržalka**.

- Zabezpečenie zvýšeného sebavedomia u seniorov, edukácia v oblasti IKT u seniorov.

- Zlepšenie možnosti prenosu informácií a informovanosti u seniorov, zapojenie seniorov do spoločenského diania, vylúčenie pocitu samoty u seniorov.

Opis vykonanej aktivity: V MČ **Bratislava-Petržalka** žije približne 120 000 obyvateľov, z toho je približne 10 % seniorov. Údaj nám ukazuje nutnosť neustále skvalitňovať a rozširovať sociálnu starostlivosť pre občanov v seniorskom veku. Veľmi intenzívne sa venujeme otázkam starostlivosti v postproduktívnom veku a vytvárame im podmienky, aby sa mohli stať plnohodnotnou súčasťou života MC. **Petržalskí** seniori majú možnosť tráviť voľný čas v 6 denných centrách (DC), v ktorých už druhý rok prebieha ich postupná rekonštrukcia a modernizácia, a to aj v oblasti IKT vybavenosti. Z týchto 6 denných centier sú 3 bezbariérové, a to DC na Medveďovej 21, DC na Osuského 3 a DC Gercenova 8. Všetkých šesť DC je vybavených stacionárnym počítačom s kompletným klasickým softvérovým vybavením, ku každému počítaču je pripojené multifunkčné zariadenie, obsahujúce kopírku, skener, tlačiareň. Počítače majú USB port, DVD a CD zariadenie. V piatich DC sú televízne prijímače s možnosťou použitia USB portu. V každom DC je možnosť pripojenia cez wifi router na internet. Okrem stacionárných počítačov sú v DC po jednom notebooku, v DC Osuského sú dva notebooky. V troch DC sú digitálne fotoaparáty s možnosťou pripojenia na USB port. Zvýšenie počítačovej gramotnosti u seniorov v DC bolo realizované formou výmeny skúseností s deťmi základných škôl na území MČ **Bratislava-Petržalka**. Deti chodili do DC a seniorov učili pracovať s PC a viedli ich k rôznym možnostiam využitia internetovej technológie. Okrem toho majú seniori možnosť počas celého roku sa počítačovo vzdelávať na kurzoch, ktoré realizujú KZP v Cik - Čak centre na Jiráskovej ulici.

Oprávnenými prijímateľmi sú: Seniori žijúci na území MČ **Bratislava-Petržalka**, aktívni členovia denných centier na území MČ **Bratislava-Petržalka**.

3. Kvapka krvi

Charakteristika cieľovej skupiny: Dobrovoľní darcovia krvi, občania odkázaní na transfúziu krvi. Cieľ vykonanej aktivity: Zvyšovanie povedomia u občanov žijúcich na území MČ **Bratislava-Petržalka**, či občanov prichádzajúcich na územie MČ **Bratislava-Petržalka** za prácou. Vzájomná ohľadupnosť a vnímateľnosť potrieb druhých. Opis vykonanej aktivity: Dobrovoľné darovanie krvi sa stalo na území MČ **Bratislava-Petržalka** tradíciou, ktorá sa začala pred 15 rokmi. Ľudská krv je nenahraditeľná, a preto sa považuje za najvzácnejšiu tekutinu. V ostatných rokoch sa na území MČ **Bratislava-Petržalka** tradične organizovala iba Vianočná kvapka krvi. Už druhý rok sa organizuje aj **Petržalská** kvapka krvi ako sprievodné charitatívne podujatie v rámci kultúrno-spoločenského podujatia Dni **Petržalky**. Z dôvodu hľadania a oslovenia nových darcov krvi aj z radov obyvateľov **Petržalky** sa odber krvi robí na niektorej zo základných škôl. Po prvýkrát sa v novembri 2013 realizoval v DC na Gercenovej ulici. V decembrovej akcii sa zapojilo do darcovstva 57 dobrovoľných,

bezplatných darcov krvi a v mesiaci 46 dobrovoľných bezplatných darcov krvi. Oprávnenými prijímateľmi sú: Ľudia odkázaní na transfúziu krvi.

4. Sociálna výdajňa

Sociálna služba je určená pre najzraniteľnejšie skupiny obyvateľov žijúcich na území MČ. Charakteristika cieľovej skupiny a poskytovanej sociálnej služby: Sociálna výdajňa - cieľovou skupinou sú seniori, občania so zdravotným postihnutím, rodiny s deťmi v stave náhlej sociálnej núdze, osamelí občania, odchovanci detských domovov počas prvých troch rokov po odchode z DD. Hlavným cieľom je poskytovať občanom dlhodobú a kvalitnú pomoc, inklúzia. Služba je celkovo zameraná na zlepšenie životnej úrovne klientov. Cieľ vykonanej aktivity v rámci sociálnej služby: Sociálna výdajňa je doplnkovou formou ako pomôcť obyvateľom MČ, ktorí sa ocitli v núdzi, má za úlohu zmierniť ich ťažkú sociálnu situáciu a pomôcť im tak k zlepšeniu životnej úrovne. Účelom sociálnej výdajne nie je zabezpečovať základné životné a stravovacie potreby obyvateľov v plnom rozsahu. Opis vykonanej aktivity sociálnej služby: Myšlienka sociálneho obchodu, v ktorom si občania v sociálnej núdzi vedia zabezpečiť potraviny za výrazne nižšie ceny ako v bežných obchodoch nie je vo svete nová. Na oddelení sociálnych vecí sa zrodila už dávnejšie, keďže pracovníci oddelenia sa každodenne stretávajú s ľuďmi, ktorí potrebujú pomoc a oporu v náročných sociálnych situáciách. Projekt Sociálnej výdajne sme vyhodnotili ako inovatívny projekt, ktorý poskytne obyvateľom dlhodobú a kvalitnú pomoc. Pri realizácii sociálnej výdajni potravín spolupracujeme a sme pod záštitou a gesciou Potravinovej banky Slovenska. Výdajňu sme zriadili v zrekonštruovaných priestoroch na Rovniankovej ul. č. 12 v **Bratislave**. Sociálna výdajňa bola otvorená 10. 8. 2011. Je otvorená trikrát do týždňa, a to v utorok, stredu a štvrtok od 10. do 14. h. Chladiarenské zariadenie do výdajne nám sponzorsky zabezpečila firma Sodexo. Vo výdajni sa prerozdeľuje sortiment z veľkoobchodu Metro **Lamač**, ktorý už musí byť stiahnutý z predaja z dôvodu blížiacej sa doby ukončenia trvanlivosti, vyprázdňovanie skladov, alebo pre poškodený obal. Sortiment, ktorý by bol zlikvidovaný a pritom je nezávadný, je vo výdajni ponúknutý bezplatne ďalej. Sociálna výdajňa v MČ Bratislava-**Petržalka** bola vr. 2011 pilotným projektom na území celého BSK. V sociálnej výdajni sa nenakupuje peniazmi, ale oprávnenému prijímateľovi je na obdobie pol roka priradená magnetická čipová karta, na ktorej bude mesačne pripísaný alikvotný počet bodov. Magnetickú čipovú kartu s priradenými bodmi používa vo výdajni na odber tovaru. Softvér, notebook, čítačku čipových kariet a 100 ks čipových kariet nám sponzorsky darovala softvérová firma Tangram, s. r. o, ktorá nám tiež bezplatne zaškolila pracovníkov.

Oprávnenými prijímateľmi bezplatnej pomoci v sociálnej výdajni sú:

- starobní dôchodcovia a osoby so zdravotným postihnutím s dôchodkami do 300 eur,
- rodiny s deťmi v stave náhlej sociálnej núdze,
- občania v hmotnej núdzi,

- odchovanci detských domovov počas prvých troch rokov po odchode z DD. V súčasnosti je v evidencii sociálneho oddelenia približne 500 ľudí nachádzajúcich sa v ťažkej sociálnej núdzi. Projekt sociálnej výdajne je pripravený pre 180 klientov. V súčasnosti máme vydaných 98 čipových kariet a 30 klientov čaká na vydanie rozhodnutí o pridelení karty. Sociálny obchod reprezentuje nový druh a inovatívnu formu sociálnej pomoci, hlavnou myšlienkou je zachovanie dôstojného života obyvateľov našej mestskej časti. Prínos: Sociálna výdajňa je jednou z možností ako dlhodobejšie pomáhať obyvateľom **Petržalky**, ktorí sa nachádzajú v núdzi, zmierniť ich ťažkú sociálnu a životnú situáciu a pomôcť im tak zlepšiť ich životnú úroveň. Ušetrené finančné prostriedky za potraviny a ostatný tovar môžu použiť na úhradu iných životne dôležitých nákladov napr. na lieky, školské pomôcky, úhrady elektrickej energie, nájomného a pod. Účelom sociálnej výdajne potravín nie je zabezpečovať základné životné a stravovacie potreby obyvateľov v plnom rozsahu. Na tento druh sociálnej služby sú veľmi pozitívne ohlasy tak zo strany klientov, ako aj verejnosti.

5. Zriaďovanie a činnosť DC na území mestskej časti **Bratislava-Petržalka**

Charakteristika cieľovej skupiny: V MČ **Bratislava-Petržalka** žije približne 120 000 obyvateľov, z toho je približne 10 % seniorov. Keďže seniorským vekom človek stráca svoju dominantnú sociálnu rolu a mení sa jeho postavenie v spoločnosti, stáva sa najzraniteľnejšou skupinou obyvateľstva a vyžaduje si individuálny a profesionálny prístup v sociálnej oblasti. Cieľ poskytovanej služby: Demografické údaje nám ukazujú nutnosť neustále skvalitňovať a rozširovať sociálnu starostlivosť pre občanov v seniorskom veku. Veľmi intenzívne sa venujeme otázkam starostlivosti v postproduktívnom veku a vytvárame im podmienky, aby sa mohli stať plnohodnotnou súčasťou života mestskej časti. Aktívni **petržalskí** seniori majú možnosť tráviť svoj voľný čas v denných centrách (DC) zriadených na území MČ, ktoré pokrývajú všetky významné lokality **Petržalky**. Opis vykonanej aktivity: Na území MČ **Bratislava-Petržalka** je 6 denných centier, v ktorých už druhý rok prebieha ich postupná rekonštrukcia a modernizácia. Z nich sú tri bezbariérové, a to DC na Medvedovej 21, DC na Osuského 3 a DC Gercenova 8. V decembri 2012 bolo zriadené a sprevádzkované DC na Gercenovej

8, ktoré má pokryť aktivity a činnosť seniorov v lokalite Dvory. V tomto DC je toho času evidovaných 50 aktívnych seniorov. Za zabezpečenie činnosti a programu v DC zodpovedajú kvalifikované pracovníčky. Seniori majú možnosť využívať DC počas pracovných dní v týždni. V DC majú seniori k dispozícii bezplatný prístup na pevný internet, wifi pripojenie na internetovú sieť a možnosť využívať modernú počítačovú techniku, vrátane tlačiarň. DC sú vybavené modernou audiotechnikou a videotechnikou, s možnosťou využívania DVD prehrávačov. V r. 2013 bolo zrealizované z rozpočtu MČ **Bratislava-Petržalka** zvýšenie štandardu v DC na Vyšehradskej ul. V DC boli vymenené všetky podlahové krytiny, bolo vymaľované a zakúpili sme aj nové interiérové vybavenie. V DC na Haanovej ul. č. 8, na Vyšehradskej ul. č. 35, Strečnianska ul. č. 18, v . 2013 sa vymenili vchodové dvere, ktoré boli zároveň vybavené žalúziami, z dôvodu zvýšenia bezpečnosti a zvýšenia súkromia a kvality poskytovaných služieb v DC. Podľa potrieb a rôznych spoločenských udalostí sa v jednotlivých DC organizujú prednášky a besedy s odborníkmi z rôznych oblastí. Tým sa snažíme predchádzať zanedbaniu zdravého životného štýlu, prevencie pred kriminálnou činnosťou, a ponúknuť seniorom rôzne možnosti a alternatívy zapájať sa do rôznorodých aktivít. MČ **Bratislava-Petržalka** sa zriadením DC snaží o deinštitucionalizáciu, aby seniorom boli poskytované kvalitné informácie, prevencia, sociálne poradenstvo v prípade riešenia ich problémov, bez nutnosti zbytočného navštevovania úradov. Dôležité je, aby seniori neboli vytláčaní na okraj spoločnosti a považovaní ako záťaž a nepotrební. Prostredníctvom rôznych podujatí a aktivít realizovaných v DC, ale aj mimo nich sa snažíme zapájať seniorov do kultúrneho a spoločenského diania na území našej MČ, ale aj mimo nej. Oprávnenými prijímateľmi sú: Seniori žijúci na území MČ **Bratislava-Petržalka**, aktívni členovia denných centier na území MČ **Bratislava-Petržalka**.